

KARLSBORGS KOMMUN
REVISORERNA

2014-03-13

Till
Kommunfullmäktige
Karlsborgs kommun

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2013

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer verksamheten i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll samt återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och den omfattning som tilldelade resurser har medgett. I revisionsarbetet har vi biträtt av PwC.

Redogörelse

Årets resultat uppgår enligt kommunens resultaträkning till 6,9 mnkr. Balansräkningen visar en omslutning på balansdagen 31/12 2013, motsvarande 265,8 mnkr.

Vi noterar med tillfredsställelse det positiva resultatet. Detta har dock nåtts tack vare en engångsåterbetalning från AFA försäkring (6,1 mnkr) och högre skatteintäkter än budget. Nämndernas samlade avvikelse mot budget är negativ med 8,5 mnkr (4 mnkr), varav socialnämnden - 7,2 mnkr (- 3,6 mnkr).

För att långsiktigt ha en god ekonomisk hushållning och en budget i balans är inte detta tillräckligt. Vår uppfattning att kommunen måste bedriva arbetet med den ekonomiska styrningen, än mer kraftfullt.

Granskningsinriktning

Vi har granskat delårsrapport, årsredovisning och årsbokslut. Vi har under året genomfört en fördjupad granskning av mervärdesskatt. Därutöver har vi genomfört ett antal mindre granskningar och kontroller.

I likhet med föregående år har vi under 2013, som ett led i den årliga granskningen, haft träffar med företrädare för kommunstyrelsen och nämnderna. Vid dessa träffar har vi bl a behandlat nämndernas budgetläge, verksamhetsmål och verksamhetsutfall m m. Vid träffarna har också avstämning gjorts av hur nämnderna arbetar med intern kontroll.

I övrigt har vi följt verksamheten bl a genom att kontinuerligt ta del av styrelsens och nämndernas protokoll med tillhörande handlingar.

Under året har vi också sammanträffat med kommunfullmäktiges presidium.

Bedömning

Socialnämnden.

Vi har under året noga följt Socialnämnden och deras arbete med budget och budgetuppföljning. Det slutliga negativa utfallet mot budget blev, trots en rad åtgärder, så stort som 7,2 mnkr. Detta är inte tillfredsställande. Vi förväntar oss inför kommande år än kraftfullare åtgärder för att komma till rätta med obalansen. I ett sådant arbete har också kommunstyrelsen en viktig roll, då kommunstyrelsen har ett uppsiktsansvar över nämnderna.

Samlad bedömning

Trots socialnämndens stora budgetavvikelse, bedömer vi sammantaget att styrelsen och nämnderna i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare bedömer vi att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vad gäller den interna kontrollen kan vi av förvaltningsammas uppföljningar, konstatera att det finns vissa brister, dock inga allvarliga. Arbetet med den interna kontrollen måste därför fortsatt utvecklas.

Vad gäller mål enligt god ekonomisk hushållning instämmer vi i Kommunstyrelsens bedömning avseende det finansiella målet, som uppfyllts.

Vad gäller verksamhetsmålen redovisas att flertalet helt eller delvis har uppnåtts. Vi har dock svårt att göra någon egen bedömning av detta. Arbetet med att utveckla, förtydliga och konkretisera verksamhetsmålen bör fortsätta.

Ansvarsfrihet

Vi **tillstyrker** att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen, nämnderna samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi **tillstyrker** också att kommunens årsredovisning för 2013 godkänns. Den är i allt väsentligt upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen.

Åke Karlsson

Henry Carlsson

Stig Paulsson

Rolf Blom

Lars-Inge Wiberg

Rolf Blom är vald med undantag för granskning av Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden

Bilagor: Revisionsrapport Granskning av årsredovisning 2013; PwC
Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i AB Karlsborgsbostäder, Karlsborgs Energi AB, Karlsborgs Energi Försäljnings AB, Karlsborgs Turism AB, Karlsborgs Värme AB och AB Vaberget

Till årsstämman i
AB Karlsborgsbostäder
Org nr 556481-1924

Granskningsrapport för år 2013

Jag, av fullmäktige i Karlsborgs kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat bolagets verksamhet för tiden 2013-01-01—2013-12-31. Styrelse o VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och kontroll och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Handlingar och dokument som berör bolaget har granskats, samtal och intervjuer har genomförts.

Kommunens revisorer har bestämt att lekmannarevisorn för 2013 särskilt ska granska frågor kring bolagsordning, arbetsordning för styrelsen, VD-instruktion, ägardirektiv, rapporteringsrutiner till ägaren, representation, rutiner för uppföljning av ekonomi och verksamhet.

Jag har tagit del av bolagets handlingar och rutiner rörande detta och bedömer att hantering och tillämpning skötts på ett ändamålsenligt sätt.

Granskningsresultat

Jag bedömer att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

Karlsborg 2014-03-13

Rolf Blom
Lekmannarevisor

Till årsstämman i
AB Vaberget
Org nr 556185-8019

Granskningsrapport för år 2013

Jag, av fullmäktige i Karlsborgs kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat bolagets verksamhet för tiden 2013-01-01—2013-12-31. Styrelse o VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och kontroll och pröva om verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges uppdrag. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionsred i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Handlingar och dokument som berör bolaget har granskats, samtal och intervjuer har genomförts.

Granskningsresultat

Jag bedömer att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

Karlsborg 2014-03-13

Henry Carlsson
Lekmannarevisor

Till årsstämman i
Karlsborgs Energi Försäljning AB
Org nr 556499-5164

Granskningsrapport för år 2013

Jag, av fullmäktige i Karlsborgs kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat bolagets verksamhet för tiden 2013-01-01—2013-12-31. Styrelse o VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och kontroll och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionsred i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Handlingar och dokument som berör bolaget har granskats, samtal och intervjuer har genomförts.

Kommunens revisorer har bestämt att lekmannarevisorn för 2013 särskilt ska granska frågor kring bolagsordning, arbetsordning för styrelsen, VD-instruktion, ägardirektiv, rapporteringsrutiner till ägaren, representation, rutiner för uppföljning av ekonomi och verksamhet.

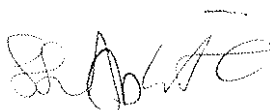
Jag har tagit del av bolagets handlingar och rutiner rörande detta och bedömer att hantering och tillämpning skötts på ett ändamålsenligt sätt.

Granskningsresultat

Jag bedömer att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

Karlsborg 2014-03-13

Henry Carlsson
Lekmannarevisor

Till årsstämman i
Karlsborgs Energi AB
Org nr 556495-1415

Granskningsrapport för år 2013

Jag, av fullmäktige i Karlsborgs kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat bolagets verksamhet för tiden 2013-01-01—2013-12-31. Styrelse o VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och kontroll och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionsred i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Handlingar och dokument som berör bolaget har granskats, samtal och intervjuer har genomförts.

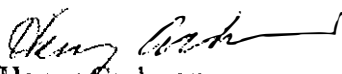
Kommunens revisorer har bestämt att lekmannarevisorn för 2013 särskilt ska granska frågor kring bolagsordning, arbetsordning för styrelsen, VD-instruktion, ägardirektiv, rapporteringsrutiner till ägaren, representation, rutiner för uppföljning av ekonomi och verksamhet.

Jag har tagit del av bolagets handlingar och rutiner rörande detta och bedömer att hantering och tillämpning skötts på ett ändamålsenligt sätt.

Granskningsresultat

Jag bedömer att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

Karlsborg 2014-03-13

Henry Carlsson
Lekmannarevisor

Till årsstämman i
Karlsborgs Värme AB
Org nr 556555-9746

Granskningsrapport för år 2013

Jag, av fullmäktige i Karlsborgs kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat bolagets verksamhet för tiden 2013-01-01—2013-12-31. Styrelse o VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och kontroll och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionsred i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Handlingar och dokument som berör bolaget har granskats, samtal och intervjuer har genomförts.

Kommunens revisorer har bestämt att lekmannarevisorn för 2013 särskilt ska granska frågor kring bolagsordning, arbetsordning för styrelsen, VD-instruktion, ägardirektiv, rapporteringsrutiner till ägaren, representation, rutiner för uppföljning av ekonomi och verksamhet.

Jag har tagit del av bolagets handlingar och rutiner rörande detta och bedömer att hantering och tillämpning skötts på ett ändamålsenligt sätt.

Granskningsresultat

Jag bedömer att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

Karlsborg 2014-03-13

Henry Carlsson
Lekmannarevisor

Till årsstämman i
Karlsborgs Turism AB
Org nr 556390-4944

Granskningsrapport för år 2013

Jag, av fullmäktige i Karlsborgs kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat bolagets verksamhet för tiden 2013-01-01—2013-12-31. Styrelse o VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och kontroll och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Handlingar och dokument som berör bolaget har granskats, samtal och intervjuer har genomförts.

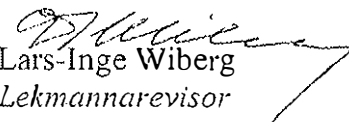
Kommunens revisorer har bestämt att lekmannarevisorn för 2013 särskilt ska granska frågor kring bolagsordning, arbetsordning för styrelsen, VD-instruktion, ägardirektiv, rapporteringsrutiner till ägaren, representation, rutiner för uppföljning av ekonomi och verksamhet.

Jag har tagit del av bolagets handlingar och rutiner rörande detta och bedömer att hantering och tillämpning skötts på ett ändamålsenligt sätt.

Granskningsresultat

Jag bedömer att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

Karlsborg 2014-03-13

Lars-Inge Wiberg
Lekmannarevisor

Revisionsrapport

Markus Zackrisson
Mikael Waller
Staffan Löfving

Mars 2014

Granskning av årsredovisning 2013

Karlsborgs kommun

pwc

SH/LTC

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning.....	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod	2
3.	Granskningsresultat	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2.	Investeringsredovisning.....	5
3.1.1.3.	Driftredovisning	5
3.1.2.	Balanskrav	6
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	6
3.1.3.1.	Finansiella mål	6
3.1.3.2.	Mål för verksamheten	7
3.1.4.	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag.....	7
3.2.	Rättvisande räkenskaper	8
3.2.1.	Resultaträkning	8
3.2.2.	Balansräkning.....	9
3.2.3.	Kassaflödesanalys.....	9
3.2.4.	Sammanställd redovisning	9
3.2.5.	Tilläggsupplysningar	9

---

1. Sammanfattning

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen**.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b).

Förvaltningsberättelsen innehåller en uppföljning av verksamhets- och finansiella mål som fullmäktige har angivit i 2013 års budget.

Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som god.

Verksamhetsmålen uppfyllelse är svårare att bedöma. Enligt redovisningen har flertalet mål helt eller delvis uppfyllts. Arbetet med att utveckla, förtydliga och konkretisera verksamhetsmålen bör fortsätta.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed.

Vi instämmer i Kommunstyrelsens framtidsbedömningar vad gäller kommunens ekonomiska situation.

Kraftfulla åtgärder måste framgent sättas in för att öka nämndernas budgetföljsamhet.

Kommunstyrelsen avviker i från god redovisningssed avseende värderingsfrågor och tilläggsupplysningar enligt följande:

- *RKR 11.3*, Redovisning av materiella anläggningstillgångar. Avvikelsen redovisas inte öppet i årsredovisningens avsnitt "Redovisningsprinciper".

---

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt nämndernas redovisningar av hur de fullgjort sitt uppdrag från fullmäktige. Granskningen baseras på nämndernas rapportering till fullmäktige såsom den presenteras i årsredovisningen

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "*Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting*". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2014-02-13. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2014-03-11.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef

---

3. Granskningsresultat

Kommunstyrelsen gör följande väsentliga avvikelser från god redovisningssed:

- **RKR:s rekommendation 11.3 – Materiella anläggningstillgångar och Kommunal redovisningslag (6 kap)**

Det finns poster inom exploateringsfastigheter som borde redovisas som mark under anläggningstillgångar. Redovisningen är inte i överensstämmelse med god redovisningssed. Enligt Kommunal redovisningslag och RKR:s idéskrift om klassificering är anläggningstillgångar tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav. Med omsättningstillgångar förstås annan tillgång, vilket betyder att exploateringsfastigheter ska redovisas som omsättningstillgångar.

Ingen information om detta avsteg lämnas under avsnittet "Redovisningsprinciper" i Årsredovisning 2013.

Tilläggsupplysningar kan utvecklas för att i högre grad stämma överens med RKR:s idéskrift "Utformning av tilläggsupplysningar". Denna idéskrift är dock inte normerande utan ses som exempel.

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Förvaltningsberättelsen beskriver också kort hur ekonomin utvecklas de närmaste åren. Förvaltningsberättelsen innehåller uppgifter om pensionsåtagande och pensionsmedelsförvaltningen.

Under avsnittet "Finansiell analys" i årsredovisningen beskrivs och redovisas finansiella nyckeltal som ger uttryck för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen redovisas på ett tydligt sätt väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Förväntad utveckling

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas enligt KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och verbal information.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen i enlighet med RKR 8.2.

Obligatorisk information enligt KRL och RKR:s rekommendationer

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1 som en del av uppföljningen av fullmäktiges föreskrifter om förvaltningen av pensionsmedel.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Detta område avser information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. Dessa uppgifter redovisas i form av Kommunfullmäktiges styrkort. Övriga styrkort redovisas i nämndernas verksamhetsberättelser. Olika typer av nyckeltal skulle vara relevant att visa från olika verksamhetsområden. Detta bör på ett tydligare sätt framgå av förvaltningsberättelsen. Sammantaget görs därför bedömningen att redovisningen av utfallet för god ekonomisk hushållning i ett verksamhetsperspektiv kan utvecklas.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

För att ytterligare utveckla driftredovisningen, kan med fördel en jämförelse mot tidigare år läggas till.

Nämndernas budgetavvikelse redovisas i tabellen nedan:

Driftredovisning (tkr)	Intäkter	Kostnader	Netto	Budget	Avvikelse mot budget
Kommunstyrelse	85 516	130995	45 479	45 611	132
Kultur- och fritidsnämnd	3 290	16 296	13 006	13 215	209
Bygg- och miljönämnd	1 544	3 823	2 279	2 296	17
Barn- och utbildningsnämnd	24787	151 679	126 892	125289	-1 603
Socialnämnd	65 798	181409	115 611	108385	-7 226
Totalt	180935	484202	303 267	294796	-8 471
Finansförvaltning	337705	27558	-310 147	-300996	9 151
Totalt inkl. finansförvaltning	518640	511 760	-6 880	-6 200	680

Sammantaget visar nämnderna en avvikelse mot budget på 8,5 mnkr (4 mnkr), varav Socialnämnden - 7,2 mnkr (- 3,6 mnkr).

Än kraftfullare åtgärder måste inför kommande år vidtas, för att komma till rätta med obalansen.

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning. Balanskravet har uppfyllts.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Årsredovisningen i Karlsborgs kommun är upprättad utifrån kommunens styrmodell och utgår från perspektiven:

- Medborgare
- Medarbetare
- Samhällsutveckling
- Ekonomi

Vi har tolkat kommunfullmäktiges styrkort som fullmäktiges fastställda mål för god ekonomisk hushållning.

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen, under perspektivet ekonomi i Kommunfullmäktiges styrkort, görs en avstämning mot det finansiella målet som fastställts i budget 2013:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2013	Utfall 2013	KS bedömning av måluppfyllelse
Minst 2 % i resultat av skatteintäkter och generella statsbidrag	Resultat år 2013 uppgår till 6,9 mnkr vilket motsvarar 2,2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag	Målet uppnått

---

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunstyrelsens bedömning. En stor jämförelsestörande intäkt har, liksom föregående år, påverkat resultatet. Ett antal kostnadsposter av engångskaraktär har också påverkat resultatet.

Se vidare under punkt 3.2.1 Resultaträkning.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

Vi har även här utgått från kommunfullmäktiges styrkort som fullmäktiges fastställda mål för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv.

Bedömning och iakttagelser

Kommunstyrelsens bedömning är att två av målen är uppfyllda, två delvis och ett inte uppfyllt. Vi gör ingen annan bedömning. Vi förväntar oss att åtgärder sätts in för att nå det mål som inte uppfyllts – att alla medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan.

Vi konstaterar att Styrkortet har utvecklats och förtydligats något sedan föregående år. En fortsatt utvecklig och konkretisering av målen bör ske. Exempelvis bör målen så långt som möjligt vara kvantifierade och tydligt mätbara.

3.1.4. Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag och fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Bedömning och iakttagelser

Redovisning sker bl.a. inom ramen för styrkorten. Därutöver redovisas, enligt angiven mall, nämndens uppdrag, årets resultat, årets verksamhet, utvecklingstendenser och verksamhetsmätt.

Vi bedömer att nämndernas redovisningar innehåller redovisning av utfallet av årets verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år (tkr).

Resultaträkning (tkr)	Utfall föreg. år	Utfall 2013	Ökning/ minskn. %
Verksamhetens intäkter	75 938	89 789	18,2%
Verksamhetens kostnader	-372 265	-386 524	3,8%
Jämförelsestörande post	6 129	6 064	-1,1%
Avskrivningar	-10 993	-10 925	-0,6%
Verksamhetens nettokostnader	-301 191	-301 596	0,1%
Skatteintäkter	255 234	258 937	1,5%
Generella statsbidrag	54 556	49 758	-8,8%
<i>Summa skatter och statsbidrag</i>	<i>309 790</i>	<i>308 695</i>	<i>-0,4%</i>
Finansiella intäkter	786	1 071	36,3%
Finansiella kostnader	-1 493	-1 290	-13,6%
Årets resultat	7 892	6 880	

I punkterna nedan redovisas iakttagelser kring årets resultat.

- Resultatet har minskat från 7 892 tkr till 6 880 tkr. Under 2012 och 2013 redovisade kommunen intäkter av engångskaraktär. Kommunen erhöll från AFA 6 064 tkr som är återbetalning av försäkringspremier (AGS-KL) 2013. Motsvarande intäkt 2012 var 6 129 tkr. I resultatet för 2013 ingår även en positiv skatteavräkning på 2 800 tkr.
- Verksamhetens nettokostnader har ökat med 0,1 % samtidigt som intäkter i form av skatter och statsbidrag har minskat med 0,4 %.
- Verksamhetens intäkter har ökat med 13 851 tkr, vilket motsvarar 18,2 %.
- Finansiella intäkter har ökat med 285 tkr, vilket motsvarar 36,3 %.
- Kostnader för bidrag till statlig infrastruktur på 1 000 tkr samt reparationer av bryggor på 700 tkr har belastat årets resultat.

Likt tidigare år finns det i kommunens årsredovisning särskilda resultat- och balansräkningar för vatten- och avloppsverksamheten. Enligt VA-lagen krävs det att VA-verksamheten redovisas med egen resultat- och balansräkning.

3.2.2. *Balansräkning*

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Vår bedömning, med undantag av nedan, är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

- Avseende redovisade exploateringsfastigheter bör en genomgång göras för att kontrollera klassificering och värdering av exploateringsmarken. Vi bedömer, vid en översiktlig översyn, att vissa exploateringsområden är att betrakta som mark.
- Granskningen identifierade ett antal mindre poster (bl.a. storköksutrustning och byggnadsvaror) som borde ha aktiverats i balansräkningen och inte kostnadsförts.

3.2.3. *Kassaflödesanalys*

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar.

Noter finns i tillräcklig omfattning.

Vi bedömer att uppgifterna i kassaflödesanalysen överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

3.2.4. *Sammanställd redovisning*

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden.

KRL:s krav uttryckta i §§ 8.1 - 8.2 och RKR:s rekommendation 8.2 är uppfyllda.

3.2.5. *Tilläggsupplysningar*

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar i stort *uppfyller* KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.

- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.
- Kommunstyrelsen har inte i Årsredovisning 2013 tagit ställning till följsamheten av RKR:s rekommendation 20 (Redovisning av finansiella tillgångar och finansiella skulder).

Följande rekommendationer har kommunen inte följt fullt ut:

RKR 11.3 Materiella anläggningstillgångar	Exploateringsfastigheter ska redovisas som anläggningstillgång.
--	---

2014-03-13

Markus Zackrisson
Projektledare

Staffan Löfving
Uppdragsledare